

Magiczny
Kraków

Tadeusz Pawlikowski i jego teatr - zapraszamy do Kamienicy Hipolitów

2015-10-14

Wystawa „Tadeusz Pawlikowski i jego teatr” poświęcona jest pierwszemu dyrektorowi Teatru Miejskiego w Krakowie oraz Teatru Miejskiego we Lwowie. Choć ma wymiar przede wszystkim historyczny, jest również pretekstem i zaproszeniem do dyskusji nad rozwojem współczesnej sztuki teatru. Można ją oglądać w Kamienicy Hipolitów do 20 marca 2016 r.

Wydarzeniem towarzyszącym wystawie będzie konferencja naukowa poświęcona Tadeuszowi Pawlikowskiemu, która odbędzie się w dniach 21 i 22 października 2015 w Sali Miedzianej Pałacu Krzysztofory (Kraków, Rynek Główny 35). Podczas konferencji można będzie posłuchać referatów uznanych badaczy teatru z całej Polski, m.in. prof. Jana Michalika, prof. Anny Kuligowskiej-Korzeniewskiej i prof. Dobrochny Ratajczakowej. Przedstawią oni fenomen teatru Pawlikowskiego z różnych, często nieoczekiwanych perspektyw, ukazując nie tylko jego wielowymiarowość i ponadczasowość, ale i związane z nim kontrowersje. Dodatkowo w środę 21 października o godz. 18.00 po referatach odbędzie się Salon Książki Krakowskiej, w czasie którego zaprezentowane zostaną dwie publikacje: Jan Michalik „Tadeusz Pawlikowski. Legenda, człowiek, teatr” oraz katalog wystawy „Tadeusz Pawlikowski i jego teatr”.

Tadeusz Pawlikowski, od którego śmierci w dniu otwarcia wystawy 28 września mija równo sto lat, to ciekawa osobowość okresu Młodej Polski, niezwykle zasłużona dla rozwoju sceny krakowskiej i lwowskiej. Dyrektor nazywany „księciem teatru”, „małym Napoleonem teatru”, a nawet „polskim Craigem” był już za życia otoczony legendą i nimbem sławy. Nie bez powodu to właśnie jego określa się mianem pierwszego reżysera we współczesnym znaczeniu. Był jednym z pierwszych, który do pracy nad spektaklem podchodził w bardzo nowatorski sposób i wprowadzał rozwiązania inscenizacyjne z powodzeniem wykorzystywane w teatrach do dziś. Kierując przygotowaniem do premiery dbał o najdrobniejsze szczegóły, realizował spójną i kompletną wizję spektaklu teatralnego.

Tadeusz Pawlikowski, będąc reżyserem, był jednocześnie dyrektorem dwóch nowych Teatrów Miejskich: w Krakowie (1893–1899 i 1913–1915) oraz we Lwowie (1900–1906). Emocjonalnie zaangażowany i oddany sztuce kreator niejednokrotnie dokładał z rodzinnego majątku do prowadzonych przez siebie instytucji przedkładając sukces teatru nad korzyść własną. „Pan z laseczką”, jak o nim mówiono to również autorytet i przyjaciel zespołu aktorskiego, który nie wahał się zaufać debutantom i powierzyć im ambitne role. W jego zespole grali najwybitniejsi aktorzy ówczesnej sceny: Ludwik i Irena Solscy, Wanda Siemaszkowa, Ferdynand Feldman, Władysław Roman, Kazimierz Kamiński. Przyjaźnił się z wieloma młodopolskimi literatami, których utwory chętnie wprowadzał do teatralnego repertuaru. Za swojej dyrekcji wystawiał dzieła Stanisława Wyspiańskiego, Lucjana Rydla, Stanisława Przybyszewskiego, Gabrieli Zapolskiej, Jana Augusta Kisielewskiego, czy Leopolda Staffa.

Na wystawie „Tadeusz Pawlikowski i jego teatr” zgromadzono teatralia, które ukazują każdy z wymienionych aspektów działalności dyrektora-artysty oraz przedstawiają burzliwą historię jego życia prywatnego wplecioną w historię teatru krakowskiego z przełomu wieków. Fotografie ze spektakli wystawianych w teatrze Pawlikowskiego, wizerunki jego aktorów, makiety dekoracji, afisze teatralne,

**Magiczny
Kraków**

dokumenty związane z kontraktem dyrektorskim, autorskie egzemplarze sztuk, listy oraz pamiątki rodzinne tworzą wielowątkową opowieść o życiu artystycznym młodopolskiego Krakowa. Ekspozycję dopełnia projekt multimedialny prezentujący wielość ról i zadań, jakich podejmował się Tadeusz Pawlikowski wznosząc fundamenty współczesnego teatru krakowskiego.

Ekspozycja prezentuje niemal trzysta obiektów, w tym prawie dwieście teatraliów ze zbiorów teatralnych Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Jest zatem znakomitą okazją do obejrzenia teatraliów na co dzień nie dostępnych dla zwiedzających, ze względu na trwającą aktualnie w oddziale teatralnym MHK Dom pod Krzyżem reorganizację wystawy stałej.

Wystawie towarzyszą dwie publikacje poświęcone Tadeuszowi Pawlikowskiemu: katalog wystawy i monografia „Tadeusz Pawlikowski. Legenda, człowiek, teatr” autorstwa profesora Jana Michalika. Chcących zgłębić historię krakowskiego teatru zapraszamy również do wzięcia udziału w teatralnych spacerach śladami dyrektora, czy warsztatach edukacyjnych związanych z wystawą.